

Onderwerp Nieuwe inburgeringswet

Steller A.N. Bickel

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 74 21 Bijlage(n) -

Ons kenmerk

Datum 03-03-2020 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Met deze brief nemen we u mee in de ontwikkelingen rondom de landelijke veranderopgave Inburgering (VOI). Deze brief is bedoeld ter informatie en zal kort ingaan op de contouren van de beoogde nieuwe wet en de actuele stand van zaken. We sluiten af met een korte toelichting op hoe we verder willen gaan.

Waarom een nieuwe wet?

Evenals het Rijk willen we dat nieuwe Nederlanders zo snel mogelijk integreren in onze gemeente. Het huidige inburgeringsstelsel heeft niet de verwachte resultaten gebracht. Inburgeraars doen te lang over hun inburgering en het huidige stelsel prikkelt niet om op het hoogst mogelijke niveau de Nederlandse taal te leren. Ook wordt de verbinding met participatie niet voldoende gemaakt.

Daarom kiest het Rijk voor een nieuwe wet met bijbehorende veranderopgave. Daarbij is het uitgangspunt dat inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk de taal leren (inzet op B1 niveau¹) en richting werk of participatie worden geactiveerd. Het nieuwe inburgeringsstelsel moet een tijdige start en de snelheid van inburgering borgen en gaat uit van maatwerk en dualiteit (combinatie van taal leren en participatie). Gemeenten krijgen een belangrijke rol in het ondersteunen van inburgeraars. Inburgering wordt gepositioneerd als onderdeel van het sociaal domein, in het bijzonder de Participatiewet. Het doel is namelijk dat inburgeraars zo snel mogelijk participeren, het liefst via (betaald) werk.

¹ B1 niveau staat voor eenvoudig Nederlands, voldoende om in Nederland te werken of studeren.

De nieuwe wet is geen decentralisatie. Als gemeente krijgen we wel nieuwe taken, zoals begeleiding van inburgeraars en het aanbieden van leerroutes. Het Rijk stelt het beleid op en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de regie op de uitvoering. Daarbij werken we samen met een aantal andere partners in de keten, zoals het COA en de DUO.

Wat betekent dit voor de gemeente?

Gemeenten voeren de regie op de uitvoering van de inburgering. Dat betekent dat gemeenten een centrale rol krijgen in de brede intake, de begeleiding van inburgeringsplichtigen via het individueel opgestelde Plan Inburgering en Participatie (PIP) en het zorgen voor een passend cursusaanbod. Daarnaast zorgen we dat financiële ontzorging, maatschappelijke begeleiding en het participatieverklaringstraject worden aangeboden. Inburgeringsplichtigen blijven uiteindelijk zelf verantwoordelijk voor het behalen van het inburgeringsexamen.

De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2021. Op dit moment ligt het wetsvoorstel voor advies bij de Raad van State. De in de wet genoemde lagere regelgeving in Amvb's is nog niet inzichtelijk.

Waar staan we nu?

Wij delen op hoofdlijnen de inhoud van de nieuwe wet. Op een aantal belangrijke onderwerpen hebben wij en andere gemeenten met ons echter nog zorgen. Hierbij richt de discussie zich vooral op de financiën en de regierol van gemeenten. Uit onafhankelijk kostenonderzoek blijkt dat er structureel meer geld nodig is om de nieuwe inburgeringswet goed vorm te kunnen geven en uit te voeren. Zonder voldoende middelen kunnen gemeenten de kwaliteit van de inburgering niet garanderen.

In de concept-wettekst is er verder sprake van een ingewikkelde rolverdeling tussen partijen en een sterke sturing vanuit het Rijk. Dit zet gemeenten in een positie waarbij zij hun taken niet goed kunnen uitvoeren. Ook is het nog onduidelijk wat in de lagere regelgeving komt te staan en wat de gevolgen daarvan zijn, zowel in de uitvoering als financieel.

Samen met de G40 en de VNG lobbyen we op deze punten. Belangrijk is dat er een oplossing komt, ook omdat de tijd doortikt. De minister heeft al aangegeven dat hij er graag met gemeenten uitkomt. Er is immers breed draagvlak voor deze wet. Dit kan door extra geld te zoeken of het ambitieniveau bij te stellen.

Ondanks alle onzekerheden zitten we niet stil. We anticiperen en bereiden ons nu al voor op de nieuwe wet. Dat doen we niet alleen beleidsmatig, maar ook in de uitvoering via Thuisin050 (onderdeel van de directie Werk & Participatie). Coaches binnen dit team anticiperen op de nieuwe wet met een vernieuwde werkwijze die aansluit bij de nieuwe taken die we als gemeente krijgen.

Hoe gaan we verder?

Wanneer we meer duidelijkheid hebben over de voortgang van het wetstraject, komen we bij u terug. Bij invoering van de wet per 1 januari 2021 streven we ernaar u rond de zomer een notitie te kunnen voorleggen met de contouren van de wet met daarbij de keuzes die gemeenten nog kunnen maken.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.